

ZAKON O INOVACIONOJ DJELATNOSTI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se organizacija, uslovi, način finansiranja i podsticanja inovacione djelatnosti, kao i druga pitanja od značaja za inovacionu djelatnost, s ciljem unapređenja nacionalnog inovacionog sistema putem razvoja inovacionih kapaciteta i inovacione infrastrukture, za potrebe ekonomskog razvoja Crne Gore.

Inovaciona djelatnost

Član 2

Inovaciona djelatnost podrazumijeva skup aktivnosti države i lokalne samouprave, poslovnog, naučnog, akademskog i civilnog sektora i građana, čiji je cilj modernizacija privrede, razvoj i primjena inovacija proizvoda i procesa, upotreba inovativnih proizvodnih tehnologija, uvođenje novih poslovnih modela i slično, kao i razvoj kapaciteta i infrastrukture za navedene aktivnosti.

Nacionalni inovacioni sistem

Član 3

Nacionalni inovacioni sistem čine međusobno povezani subjekti, Vlada Crne Gore, ministarstva i drugi organi državne uprave i lokalne samouprave, Savjet za inovacije, Fond za inovacije, koji podstiču razvoj i finansiraju inovacionu djelatnost, kao i subjekti koji obavljaju inovacionu djelatnost, subjekti koji obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu, investitori u inovacionu djelatnost, i drugi subjekti iz sistema nauke, obrazovanja i privrede, koji doprinose razvoju inovacionih kapaciteta, stvaranju ideja i primjeni inovacija.

Inovaciona politika

Član 4

Inovaciona politika obuhvata strategije i programe kojima se utvrđuju pravci razvoja, prioriteta i mjere, za potrebe podsticanja inovacione djelatnosti i unapređenja nacionalnog inovacionog sistema.

Značenje pojedinih izraza

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) Inovacija** je novi ili poboljšani proizvod ili proces, ili kombinacija istih, koji se značajno razlikuje od prethodnih proizvoda ili procesa i koji je stavljen na raspolaganje potencijalnim korisnicima (proizvod) ili stavljen u upotrebu (proces);

- 2) **Inovacija proizvoda** je novi ili poboljšani proizvod ili usluga koja se značajno razlikuje od prethodnih proizvoda ili usluga pravnih ili fizičkih lica i koja je uvedena na tržište;
- 3) **Inovacija poslovnog procesa** je novi ili poboljšani poslovni proces za jednu ili više poslovnih funkcija koji se značajno razlikuje od prethodnih poslovnih procesa pravnog ili fizičkog lica i koje je ovo lice stavilo u upotrebu;
- 4) **Inovacije poslovnog modela** uključuje sveobuhvatnu promjenu ključnih poslovnih procesa (proizvodnja, logistika, marketing, poslovna saradnja), kao i glavnih proizvoda i usluga, u cilju postizanja značajnog rasta privrednog društva, zasnovanog na savremenim tehnologijama;
- 5) **Tehnološke inovacije** podrazumijevaju inovacije koje se zasnivaju na savremenim tehnološkim dostignućima, dok **ne-tehnološke inovacije** podrazumijevaju organizacione i menadžerske inovacije, inovacije u dizajnu, ili korisnički orijentisane inovacije koje se razvijaju kroz zajedničku izradu inovativnih rješenja sa ranim korisnicima.
- 6) **Inovativna aktivnost** uključuje sve naučne, tehnološke, organizacione, finansijske i komercijalne procese koji vode ili su predviđeni da vode ka razvoju ili implementaciji inovacija, i mogu biti: inovativne aktivnosti istraživanja i razvoja i inovativne aktivnosti koje nijesu istraživanje i razvoj;
- 7) **Inovativni projekat** je skup aktivnosti, koji kreiraju pravna i/ili fizička lica, sa jasno definisanim ciljem, modelom upravljanja projektom, potrebnim resursima, vremenskim okvirom i očekivanim rezultatima, a čijim sprovođenjem se realizuju programi inovacione djelatnosti i podstiče razvoj novih ili poboljšanih proizvoda, usluga ili procesa i njihovo uvođenje na tržište, odnosno u upotrebu;
- 8) **Inovativni program** predstavlja skup inovativnih projekata i aktivnosti, koji kreiraju subjekti inovacione djelatnosti, sa jasno definisanim ciljem, prioritetima, organizacijom rada, potrebnim resursima, vremenskim okvirom i očekivanim uticajem. Sprovođenjem inovativnog programa realizuje se razvojna strategija jednog subjekta inovacione djelatnosti i ostvaruje njegovo strateško usmjeravanje ka inovacijama kao faktoru jačanja konkurentnosti.
- 9) **Istraživanje i razvoj (I&R)** predstavljaju kreativne i sistematične aktivnosti koje se preduzimaju u cilju povećanja korpusa znanja i osmišljavanja novih primjena postojećeg znanja. Da bi se aktivnost smatrala kao I&R, mora ispunjavati pet ključnih kriterijuma, tj. mora biti: 1. nova, 2. kreativna, 3. neizvjesnog rezultata, 4. sistematična i 5. prenosiva i / ili ponovljiva. Termin I&R obuhvata tri vrste istraživanja: osnovno istraživanje, primijenjeno istraživanje i eksperimentalni razvoj;
- 10) **Pronalazak** je rezultat kreativnog razmišljanja pojedinca ili tima, odnosno razvijanja koncepta ideja za nove proizvode, usluge ili procese sa potencijalom da se transformiše u inovaciju.

- 11) Transfer tehnologije** je proces prenosa znanja i tehnologije koji se odvija između naučnih institucija, naučnih institucija i privrede, kao i između privrednih subjekata na domaćem ili međunarodnom tržištu, kako bi se omogućio dalji razvoj proizvoda, usluga, procesa i tehnologija, zaštita intelektualne svojine i podrška za njihovu komercijalizaciju;
- 12) Program inovacione djelatnosti** je dio inovacione politike kojim se definišu mjere za unapređenje komercijalizacije inovacija, kreiranje posebnih uslova za razvoj naprednih tehnologija, razvoj inovacione infrastrukture, izgradnju kapaciteta za inovacionu djelatnost, međunarodnu saradnju u inovacijama, i druge aktivnosti koje se sprovode u saradnji subjekata nacionalnog inovacionog sistema;
- 13) Subjekti inovacione djelatnosti** su pravna lica osnovana u skladu sa posebnim zakonom i sa sjedištem u Crnoj Gori, i fizička lica koja kreiraju inovacije, plasiraju nova znanja i tehnologije, na originalan i sistematičan način vrše primjenu naučnih rezultata i savremenih tehnoloških procesa u cilju kreiranja ili primjene inovacija;
- 14) Inovaciona infrastruktura** obuhvata objekte, tehničko-tehnološku opremu i mrežu znanja, za podršku realizaciji inovacione djelatnosti, koju odgovarajući subjekti obezbjeđuju u cilju širenja znanja i svijesti o inovacijama, podrške kreiranju i jačanju inovativnih privrednih subjekata, valorizacije rezultata I&R, poboljšanja inovativnih kapaciteta privrede i univerziteta, internacionalizacije poslovanja i naučnih aktivnosti, saradnje između privrednog, naučnog, akademskog i javnog sektora i jačanja naučne baze društva;
- 15) Inovativni startup** je novoosnovano pravno lice koje obavlja poslovnu djelatnost i nije starije od tri godine, a koje kreira, razvija i stavlja u upotrebu inovacije sa visokim potencijalom rasta na tržištu;
- 16) Startup** je novoosnovano pravno lice koje obavlja poslovnu djelatnost ne duže od tri godine, sa ciljem razvoja i realizacije svoje poslovne ideje na tržištu;
- 17) Spinof** je novoformirano privredno društvo nastalo kao rezultat naučnih istraživanja ili transfera tehnologija, izdvajanjem iz postojećeg pravnog lica, s ciljem komercijalne eksploatacije rezultata istraživanja ili inovacija;
- 18) Pronalazač** je fizičko lice koje samostalno obavlja inovacionu djelatnost i bavi se istraživanjem i kreiranjem idejnog rješenja, novog ili značajno poboljšanog proizvoda, usluge ili tehnologije; prototipa; novih metoda, te drugih oblika intelektualne svojine koja može biti zaštićena na nacionalnom ili međunarodnom nivou;
- 19) Inovator** je fizičko lice koje samostalno obavlja inovacionu djelatnost na način da rezultate svog istraživanja i kreiranja idejnog rješenja, novog ili bitno poboljšanog proizvoda, usluge ili tehnologije; prototipa; novih metoda, te drugih oblika intelektualne svojine koja može biti zaštićena na nacionalnom ili međunarodnom nivou, koristi u svrhu komercijalizacije;
- 20) Frilenser** je domaće ili strano fizičko lice koje ima boravište u Crnoj Gori i koje obavlja inovativne aktivnosti za potrebe domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica;

21) Investitor u inovacionu djelatnost je pravno ili fizičko lice koje ulaže sredstva u druge subjekte koji realizuju inovacionu djelatnost, i to u udjele ili akcije inovativnih startapova, spinofova i fondova rizičnog kapitala za ulaganje u subjekte koji realizuju inovacionu djelatnost ili donira sredstva naučnoistraživačkim ustanovama, subjektima inovacione infrastrukture ili inovativnim startapovima i spinofovima. Fizičko lice može biti i "biznis anđeo", koji pored finansijskih sredstava ulaže i sopstveno znanje, iskustvo i mrežu kontakata radi unapređenja inovacione djelatnosti.

22) Rizični (venture) kapital uključuje formalni i neformalni rizični kapital koji se vlasnički ulaže u privredna društva visokog potencijala rasta sa ciljem pokretanja, ranog razvoja ili širenja poslovanja, preuzimajući na sebe rizik sa namjerom ostvarivanja visokih profitnih stopa na uloženi kapital.

23) Državna pomoć je:

- finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta lokalne samouprave, odlukom nadležnog organa lokalne samouprave, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
- pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Izrazi koji nijesu posebno definisani tumačiće se u skladu sa izrazima definisanim i/ili upotrijebljenim u zakonima kojima se uređuje naučnoistraživačka djelatnost, prava intelektualne svojine, upravni postupak, državna pomoć, kao i međunarodnim standardima u oblastima naučnih istraživanja i inovacija.

Dostupnost

Član 6

Obavljanje inovacione djelatnosti je slobodno i dostupno svima pod jednakim uslovima.

U korišćenju podsticajnih mjera po osnovu obavljanja inovacione djelatnosti svi su ravnopravni.

Prioriteti i razvoj inovacione djelatnosti

Član 7

Inovacionom politikom utvrđuju se prioriteti i pravci razvoja inovacione djelatnosti, kroz strategiju pametne specijalizacije i druge strategije i programe kojima se uređuje oblast inovacija.

Obavljanje inovacione djelatnosti

Član 8

Inovacionu djelatnost obavljaju domaća i strana pravna i fizička lica u Crnoj Gori, u skladu sa ovim zakonom.

Pravna lica, u smislu stava 1 ovog člana, mogu biti naučnoistraživačke ustanove, centri izvrsnosti, ustanove visokog obrazovanja, privredna društva koja realizuju istraživanje i razvoj i ostala inovativna privredna društva, odnosno djelovi privrednih društava, inovativni startapovi, spinofovi, i druga pravna lica.

Fizička lica, u smislu stava 1 ovog člana, mogu biti pronalazači, inovatori, frilenseri i druga fizička lica.

Pravna i fizička lica iz st. 2 i 3 ovog člana inovacionu djelatnost mogu da obavljaju samostalno ili kroz subjekte inovacione infrastrukture za podršku ovoj djelatnosti, koji mogu biti: naučno-tehnološki parkovi, inovaciono-preduzetnički centri, poslovno-tehnološki inkubatori, centri za transfer tehnologija, i drugi subjekti inovacione infrastrukture.

Vrste inovacija

Član 9

Inovacije mogu biti: inovacija proizvoda i usluga, inovacija poslovnog procesa ili njihova kombinacija.

Pored vrsta inovacija iz stava 1 ovog člana, inovacije mogu da budu i tehnološke ili ne-tehnološke.

Inovacija iz st. 1 i 2 ovog člana mora biti novina za pravno lice, za domaće, regionalno ili globalno tržište.

Vrste inovativnih aktivnosti

Član 10

Inovativne aktivnosti koje obavljaju pravna i fizička lica radi stvaranja inovacija, mogu da obuhvataju:

- istraživanje i razvoj;
- inženjerstvo, projektovanje, dizajn i druge kreativne aktivnosti;
- marketing i brendiranje;
- aktivnosti vezane za kreiranje i zaštitu intelektualne svojine;
- obrazovanje i obuku zaposlenih za korišćenje inovacija;
- razvoj softvera i baze podataka;
- kupovinu, iznajmljivanje ili akviziciju osnovnih sredstava - objekata i specijalizovane opreme, ili sopstvena proizvodnja ovih dobara radi stvaranja inovacija;
- upravljanje inovacijama; i
- druge aktivnosti radi stvaranja inovacija.

Pravno ili fizičko lice može realizovati inovativne aktivnosti iz stava 1 ovog člana samostalno, ili u saradnji sa drugim subjektima.

Nadzor

Član 11

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove nauke i inovacija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 12

Izrazi koji se, u ovom zakonu, koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. REALIZACIJA INOVACIONE DJELATNOSTI

Inovativni programi i projekti

Član 13

Inovaciona djelatnost koja se finansira iz sredstava državne uprave, lokalne samouprave ili fonda koji podstiče inovacionu djelatnost, realizuje se kroz inovativne programe i projekte, u skladu sa prioritetima utvrđenim strategijama i programima kojima se reguliše oblast inovacija.

Inovaciona djelatnost realizuje se i kroz posebne programe i projekte pravnih i fizičkih lica u Crnoj Gori.

Bliže uslove i postupak za odobravanje i način korišćenja sredstava za inovacionu djelatnost iz stava 1 ovog člana, propisuje organ uprave, lokalne samouprave koji realizuje program podrške iz budžeta lokalne samouprave, i fond koji podstiče inovacionu djelatnost, u skladu sa pravilima za dodjelu državne pomoći.

Konkurs

Član 14

Organ državne uprave, odnosno organ lokalne samouprave, kao i fond koji podstiče inovacionu djelatnost, raspisuje konkurs za finansiranje inovativnih programa i projekata iz člana 13 stav 1 ovog zakona, u skladu sa raspoloživim sredstvima.

Ocjena inovativnog programa i projekta

Član 15

Ocjenu inovativnih programa i projekata iz člana 13 stav 1 ovog zakona, obavljaju nezavisni eksperti koje imenuje organ državne uprave, lokalne samouprave, ili fond koji realizuje program podrške, uz poštovanje načela nezavisnosti, nepristrasnosti, objektivnosti, preciznosti i konzistentnosti u ocjenjivanju.

Kriterijume za imenovanje eksperta, kao i postupak ocjene inovativnih programa i projekata iz stava 1 ovog člana propisuje organ državne uprave, lokalne samopurave, ili fond koji realizuje program podrške.

Ugovor o realizaciji inovativnog programa i projekta

Član 16

Međusobna prava i obaveze između organa državne uprave, odnosno lokalne samouprave, koji finansira inovativni program ili projekat podrške, i korisnika sredstava za odobreni inovativni program ili projekat iz člana 13 ovog zakona uređuju se ugovorom.

Prava intelektualne svojine

Član 17

Korišćenje prava intelektualne svojine, koja proističu iz rezultata inovativnog programa ili projekta, uređuje se ugovorom iz člana 16 ovog zakona, a u skladu sa propisima koji uređuju oblast prava intelektualne svojine.

Baze podataka

Član 18

Za oblast inovacione djelatnosti Ministarstvo uređuje i vodi bazu podataka.

Pravna i fizička lica koja obavljaju ili pružaju podršku za obavljanje inovacione djelatnosti, organi državne uprave i lokalnih samouprava, dužni su da, na zahtjev Ministarstva, dostavljaju potrebne podatke radi vođenja baze podataka.

Ministarstvo obrađuje dostavljene podatke isključivo za potrebe inovacione djelatnosti, vršenja nadzora i obezbjeđivanja i kontrole sredstava, praćenja i analiziranja stanja u inovacionoj djelatnosti, kao i u statističke svrhe.

Savjet za inovacije

Član 19

Poslove unapređivanja inovacione djelatnosti vrši Savjet za inovacije (u daljem tekstu: Savjet).

Nadležnost Savjeta

Član 20

Savjet analizira stanje i dostignuća u inovacionoj djelatnosti, daje stručne predloge i u tom cilju ima posebna ovlašćenja da:

- 1) predlaže politike i strategije kojima se uređuje oblast inovacija i tehnološkog razvoja u Crnoj Gori;
- 2) daje mišljenje o zakonima i drugim propisima iz oblasti inovacione djelatnosti i iz drugih oblasti, a koji obezbjeđuju opšte uslove za podsticaj inovacione djelatnosti i korišćenje njenih rezultata;

- 3) prati ostvarivanje strategija kojima se uređuje oblast inovacija i tehnološkog razvoja u Crnoj Gori;
- 4) predlaže programe od opšteg interesa za tekuću godinu;
- 5) saraduje sa drugim savjetima; i
- 6) vrši druge poslove propisane ovim zakonom i aktom o osnivanju Savjeta.

Sastav Savjeta

Član 21

Savjet imenuje Vlada, na period od četiri godine.

Savjet se imenuje iz reda predstavnika Vlade, organa državne uprave, lokalne samouprave, naučne, akademske i poslovne zajednice, kao i iz reda istaknutih stručnjaka koji daju doprinos u razvoju inovacione djelatnosti.

Aktom o obrazovanju Savjeta utvrđuje se broj, bliži sastav, način izbora i razrješenja članova Savjeta i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.

Rad Savjeta

Član 22

Rad Savjeta je javan.

Savjet je dužan da svoje zaključke, preporuke i mišljenja učini dostupnim javnosti.

Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se iz sredstava Ministarstva.

III. SUBJEKTI KOJI OBAVLJAJU INOVACIONU DJELATNOST

1. Pravna lica koja obavljaju inovacionu djelatnost

Naučnoistraživačke ustanove, centri izvrsnosti i ustanove visokog obrazovanja

Član 23

Naučnoistraživačke ustanove, centri izvrsnosti i ustanove visokog obrazovanja mogu biti subjekti inovacione djelatnosti ukoliko obavljaju inovativne aktivnosti.

Subjekti iz stava 1 ovog člana mogu organizovati posebne organizacione jedinice za realizaciju inovativnih programa ili projekata.

Druga pravna lica koja obavljaju inovacionu djelatnost

Član 24

Privredna društva, inovativni startupovi, spinofovi i druga pravna lica, odnosno djelovi pravnih lica, mogu biti subjekti inovacione djelatnosti ukoliko razvijaju, stavljaju na tržište ili u upotrebu inovacije nastale kao rezultat sopstvenih inovativnih aktivnosti ili inovativnih aktivnosti drugih subjekata.

2. Fizička lica koje obavljaju inovacionu djelatnost

Član 25

Pronalazači, inovatori, frilenseri i druga fizička lica mogu biti subjekti inovacione djelatnosti ukoliko obavljaju inovativne aktivnosti koje za rezultat imaju kreiranje inovacija.

IV. SUBJEKTI INOVACIONE INFRASTRUKTURE

Vrste subjekata inovacione infrastrukture

Član 26

Subjekti inovacione infrastrukture obezbjeđuju podršku za realizaciju inovacione djelatnosti.

Subjekti inovacione infrastrukture mogu biti:

- Naučno-tehnološki park;
- Inovaciono-preduzetnički centar;
- Poslovno-tehnološki inkubator;
- Centar za transfer tehnologija; i
- Drugi subjekti inovacione infrastrukture.

Naučno-tehnološki park

Član 27

Naučno-tehnološki park je subjekt inovacione infrastrukture, osnovan kao privredno društvo, koji obezbjeđuje korišćenje specijalizovanog poslovnog prostora i opreme, stručnih i savjetodavnih usluga inovativnim pravnim i fizičkim licima. Naučno-tehnološki park pruža usluge i sprovodi aktivnosti usmjerene ka umrežavanju akademske zajednice i privrede; stimulanju i upravljanju transferom znanja i visokih tehnologija; unapređenju internacionalizacije poslovanja i komercijalizacije naučnih istraživanja; stvaranju novih i razvoju postojećih inovativnih privrednih društava; kreiranju i primjeni inovacija zasnovanih na vrhunskim naučnim rezultatima promovišući kulturu inovacija i konkurentnost privrednih društava i institucija baziranih na znanju sa ciljem razvoja privrede i države u cjelini.

Korisnik usluga iz stava 1 ovog člana može dobiti status člana naučno-tehnološkog parka.

Prava i obaveze između naučno-tehnološkog parka i njegovih članova, uređuju se ugovorom.

Inovaciono-preduzetnički centar

Član 28

Inovaciono-preduzetnički centar je subjekt inovacione infrastrukture, osnovan kao privredno društvo, ili kao dio naučno-tehnološkog parka, koji obezbjeđuje korišćenje specijalizovanog prostora i opreme, stručnih i savjetodavnih usluga, kao i pružanje informaciono-tehničkih obuka inovativnim pravnim i fizičkim licima, kao i preduzetnicima. Aktivnosti inovaciono-preduzetničkog centra su usmjerene na povezivanje sa potencijalnim

partnerima za učešće u nacionalnim i međunarodnim programima, projektima i fondovima iz različitih oblasti nauka s ciljem stvaranja novih i razvoja postojećih kompanija baziranih na inovacijama i transferu znanja, za potrebe privrednog razvoja na lokalnom ili regionalnom nivou.

Inovaciono-preduzetnički centar je član naučno-tehnološkog parka.

Prava i obaveze između inovaciono-preduzetničkog centra i korisnika usluga iz stava 1 ovog člana, kao i prava i obaveze između inovaciono-preduzetničkog centra i naučno-tehnološkog parka, uređuju se ugovorom.

Poslovno-tehnološki inkubator

Član 29

Poslovno-tehnološki inkubator je subjekt inovacione infrastrukture ukoliko je osnovan kao privredno društvo ili dio pravnog lica čija je osnovna djelatnost stavljanje na raspolaganje poslovnog prostora, administrativnih, tehničkih, stručnih i savjetodavnih usluga preduzetnicima, subjektima inovacione djelatnosti i ostalim novoosnovanim kompanijama koje se bave inovacijama, razvojem ili primjenom postojećih i novih tehnoloških rješenja sa ciljem podrške privrednom razvoju na lokalnom nivou.

Prava i obaveze između poslovno-tehnološkog inkubatora i korisnika usluga iz stava 1 ovog člana uređuju se ugovorom.

Centar za transfer tehnologija

Član 30

Centar za transfer tehnologija je subjekt inovacione infrastrukture ukoliko je osnovan u okviru postojećeg pravnog lica, najčešće univerziteta ili naučno-tehnološkog parka, za obavljanje poslova transfera novih tehnologija privrednim društvima, za primjenu inovacija, podsticanja realizacije i komercijalizacije transfera tehnologija, savjetodavnih usluga i pružanja pomoći u zaštiti i korišćenju prava intelektualne svojine.

Drugi subjekti inovacione infrastrukture

Član 31

Infrastrukturnu podršku mogu pružati i drugi subjekti ukoliko u okviru svoje djelatnosti pružaju podršku pravnim i fizičkim licima koja obavljaju inovacionu djelatnost.

V. REGISTAR INOVACIONE DJELATNOSTI

Registar

Član 32

U Registar inovacione djelatnosti (u daljem tekstu: Registar), upisuju se pravna i fizička lica koja realizuju inovacionu djelatnost i subjekti inovacione infrastrukture.

Bliže uslove za upis subjekata inovacione djelatnosti, postupak za upis, provjeru ispunjenosti uslova i brisanje iz Registra, iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Vođenje Registra

Član 33

Registar iz člana 32 ovog zakona vodi se u Ministarstvu u elektronskom obliku i javno je dostupan.

Sadržaj Registra, način upisa i brisanje iz Registra propisuje Ministarstvo.

VI. FINANSIRANJE

Finansiranje subjekata inovacione djelatnosti

Član 34

Pravna lica iz čl. 23, 24 i 26, kao i fizička lica iz člana 25 ovog zakona, mogu se financirati iz:

- 1) sopstvenih prihoda;
- 2) komercijalizacije inovacija, odnosno prenosom, prodajom ili licenciranjem rezultata svojih inovativnih aktivnosti;
- 3) fondova rizičnog kapitala;
- 4) sredstava investitora u inovacionu djelatnost;
- 5) nacionalnih i međunarodnih programa, projekata i fondova;
- 6) državnog budžeta;
- 7) budžeta jedinice lokalne samouprave;
- 8) Inovacionog fonda;
- 9) donacija, sponzorstava i legata; i
- 10) drugih izvora.

Prioritet za finansiranje

Član 35

Vlada može utvrditi prioritet u finansiranju inovativnih programa i projekata koji se realizuju na osnovu međunarodnih programa saradnje, kao i programa od opšteg interesa.

Podsticajne mjere

Član 36

Država podsticajnim mjerama može da podstiče pravna i fizička lica da se bave inovacionom djelatnošću, obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu ili ulažu sredstva u inovacionu djelatnost, koje mogu biti:

- poreske, carinske i/ili druge olakšice i/ili oslobađanja od plaćanja pripadajućih obaveza;
- subvencije;
- garancije;
- povraćaj opravdanih troškova; i
- druge vidove podsticajnih mjera,

prema raspoloživosti sredstava, a u skladu sa pravilima za dodjelu državne pomoći.

VII. FOND ZA INOVACIJE

Osnivanje

Član 37

Fond za inovacije (u daljem tekstu: Fond) se osniva sa ciljem obezbjeđivanja sredstava za podsticanje inovacione djelatnosti, u skladu sa politikama i strategijama kojima se uređuje oblast inovacija i tehnološkog razvoja u Crnoj Gori.

Akt o osnivanju Fonda donosi Vlada.

Status, naziv i sjedište Fonda

Član 38

Fond ima svojstvo pravnog lica.

Fond ima status državnog fonda.

Naziv fonda je: Fond za inovacije Crne Gore.

Naziv fonda na engleskom jeziku je: *Innovation Fund of Montenegro*.

Sjedište Fonda je u Podgorici.

Djelatnost Fonda

Član 39

Djelatnost Fonda je:

- obezbjeđivanje sredstava za finansiranje programa inovacione djelatnosti i projekata iz nacionalnih, međunarodnih i drugih izvora, radi realizacije inovacione politike u Crnoj Gori;
- utvrđivanje instrumenata podrške i načina korišćenja sredstava Fonda u cilju sprovođenja inovacione politike;
- ostvarivanje saradnje sa međunarodnim institucijama i organizacijama, ministarstvima, organima državne uprave i lokalne samouprave, finansijskim institucijama i subjektima iz sistema nauke, inovacija, obrazovanja i privrede, za potrebe finansiranja inovacione djelatnosti i sprovođenja inovacione politike;
- finansiranje inovativnih programa i projekata;
- nadzor i praćenje realizacije finansiranih programa i projekata;
- pružanje finansijske podrške subjektima inovacione infrastrukture; i
- vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom Fonda.

Djelatnost iz stava 1 ovog člana Fond realizuje na način utvrđen statutom i opštim aktima Fonda.

Javnost rada

Član 40

Rad Fonda je javan.

Javnost rada Fonda obezbjeđuje se na način utvrđen posebnim zakonom i statutom Fonda.

Finansiranje

Član 41

Fond stiće sredstva za rad iz:

- državnog budžeta;
- nacionalnih i međunarodnih programa, projekata i fondova;
- prihoda od donacija, legata i sponzorstava;
- fondova rizičnog kapitala;
- prodajom udjela ili akcija ili iz dobiti privrednih društava u kojima Fond ima akcije ili udjele;
- dobiti privrednih društava od projekata koje finansira Fond; i
- drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Sredstva iz stava 1 alineja 1 ovog člana obezbjeđuju se na osnovu godišnjeg programa rada Fonda.

Organi Fonda

Član 42

Organi Fonda su: Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor

Član 43

Fondom upravlja upravni odbor, u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju fonda i statutom Fonda.

Upravni odbor imenuje i razrješava Vlada, u skladu sa aktom o osnivanju Fonda.

Nadležnost Upravnog odbora

Član 44

Upravni odbor Fonda:

- donosi statut Fonda;
- donosi godišnji program rada i finansijski plan Fonda u skladu sa politikama i strategijama kojima se uređuje oblast inovacija i tehnološkog razvoja u Crnoj Gori;
- imenuje i razrješava direktora Fonda;
- odlučuje o korišćenju sredstava Fonda;
- usvaja godišnji izvještaj o radu Fonda i finansijskom poslovanju, sa mišljenjem nezavisnog revizora;
- podnosi Vladi i organu državne uprave nadležnom za poslove nauke i inovacija godišnji izvještaj o radu Fonda i finansijski izvještaj sa mišljenjem nezavisnog revizora;
- donosi opšta akta Fonda; i

- odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom Fonda.

Broj članova, sastav, trajanje mandata, prestanak mandata i druga pitanja od značaja za rad Upravnog odbora Fonda uređuju se aktom o osnivanju Fonda.

Direktor

Član 45

Radom Fonda rukovodi direktor.

Direktora Fonda imenuje Upravni odbor na pet godina na osnovu konkursa.

Nadležnost direktora Fonda

Član 46

Direktor Fonda:

- predstavlja, rukovodi i organizuje rad Fonda i odgovara za zakonitost rada Fonda;
- izvršava odluke Upravnog odbora Fonda;
- predlaže Upravnom odboru akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda i druga akta Fonda;
- odlučuje o ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti iz rada i po osnovu rada zaposlenih u Fondu, u skladu sa zakonom;
- vrši i druge poslove utvrđene ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom Fonda.

Prestanak mandata i druga pitanja od značaja za rad direktora Fonda uređuju se aktom o osnivanju Fonda.

Stručna služba

Član 47

Za obavljanje administrativno-stručnih poslova Fond organizuje stručnu službu.

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Fondu primjenjuju se opšti propisi o radu.

Statut

Član 48

Fond ima statut, kojim se uređuje: naziv i sjedište Fonda, djelatnost Fonda, djelokrug rada Upravnog odbora i Direktora Fonda, postupak razrješenja Upravnog odbora i Direktora, način odlučivanja Upravnog odbora Fonda i druga pitanja od značaja za rad Fonda.

Saglasnost na statut Fonda daje Vlada.

Nadzor

Član 49

Nadzor nad zakonitošću rada Fonda vrši Ministarstvo.

Uslovi za rad Fonda

Član 50

Prostorne, tehničke i druge uslove za rad Fonda obezbjeđuje Vlada.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za obrazovanje Savjeta

Član 51

Savjet iz člana 21 ovog zakona, obrazovaće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do obrazovanja Savjeta iz stava 1 ovog člana, funkciju Savjeta obavljaće dosadašnji Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju.

Danom konstituisanja Savjeta u skladu sa ovim zakonom, prestaje mandat članova Savjeta imenovanih u skladu sa Odlukom o osnivanju Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju („Službeni list CG”, broj 56/19).

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 52

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje osnivačkog akta Fonda

Član 53

Akt o osnivanju Fonda donijeće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Upis u Registar

Član 54

Pravna lica koja su na dan stupanja na snagu ovog zakona upisana u Registar inovativnih organizacija, dužna su da Ministarstvu dostave zahtjev za upis u Registar inovacione djelatnosti iz člana 32 ovog zakona, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 55

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o inovativnoj djelatnosti („Službeni list CG”, broj 42/16).

Stupanje na snagu

Član 56

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

O b r a z l o ž e n j e

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom, u skladu s Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Inovacije su u globalnoj ekonomiji prepoznate kao sve značajniji faktor poboljšanja produktivnosti privrede, stvaranja dodate vrijednosti i pokretanja novih privrednih aktivnosti, baziranih kako na transferu znanja i tehnologija, tako i na originalnom i kreativnom radu.

Strategija pametne specijalizacije Crne Gore (2019-2024), Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030, Industrijska politika Crne Gore (2019-2023) i Strategija razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća (2018-2022), zajedno sa nizom programskih dokumenata Vlade, ukazuju na neophodnost jačanja sistema inovacija kako bi se doprinijelo ekonomskom i održivom razvoju naše zemlje. Početna iskustva iz implementacije programa za podsticanje inovacija (Kolaborativni program za inovacije 2019-2024 i Program podsticanja inovativnih startapova 2019-2021), kao i subjekata inovacione infrastrukture (Inovaciono-preduzetnički centar Tehnopolis, nedavno osnovan Naučno-tehnološki park Crne Gore), ukazuju na postojanje potražnje i inicijative iz sektora privrede – naročito mladih ljudi – ali i univerziteta za jačim pozicioniranjem inovacija u našem društvu, na šta sistem sa postojećim kapacitetima ne može adekvatno da odgovori.

Politike Evropske unije takođe sve veći fokus stavljaju na oblast inovacija kao načina da se veliki korpus znanja akumuliranog kroz naučna istraživanja evropskog akademskog sektora, ali i kroz druge komponente inovativnosti evropskog društva, kao što je kreativno stvaralaštvo, obrazovanje, i ostale – pretoče u novu vrijednost za privredu i rješavanje zajedničkih društvenih izazova Evrope i svijeta. Crna Gora još od 2008. godine učestvuje u Evropskom istraživačkom prostoru, participirajući u okvirnim programima Unije za istraživanje i inovacije (program FP7, zatim Horizont 2020, a od 2021. počće implementacija narednog okvirnog programa, Horizont Evropa). Ukoliko želi da ravnopravno participira u ovim programima, Crna Gora mora da jača domaći inovacioni sistem kako bi njegovi članovi bili dovoljno razvijeni da mogu da sarađuju i takmiče se na evropskom nivou.

U nedavno objavljenom izvještaju „Globalni indeks inovativnosti za 2019. godinu“ koji je pripremila Svjetska organizacija za intelektualnu svojinu (WIPO), Crna Gora je rangirana na 45. mjestu od 129 zemalja. Pojedini indikatori inovativnosti naše zemlje, poput Kreativnih rezultata ukazuju na polja izuzetne snage (26. pozicija), dok drugi elementi kao što su: Ljudski kapital i istraživanje (56), Sofisticiranost tržišta (83), Sofisticiranost poslovanja (62) (od čega: razvoj klastera (86), kreiranje patenata (93), uvoz visokih tehnologija (98)); Rezultati znanja i tehnologija (79) (gdje su posebne slabosti uticaj znanja (80), širenje znanja (107)) – ukazuju na oblasti gdje Crna Gora treba značajno da unaprijedi svoj inovacioni sistem, izgradi kapacitete i infrastrukturu i uvede različite mehanizme za poboljšanje cirkulacije znanja i tehnologija unutar države, kao i na međunarodnom planu, poveća broja uključenih ljudi kao i kapitala investiranog u djelatnost.

Iz navedenih razloga, potrebno je unaprijediti važeći Zakon o inovativnoj djelatnosti iz 2016. godine i usaglasiti sa EU zakonodavnim i strateškim okvirom i međunarodnim standardima u ovoj oblasti.

Stoga je Vlada Crne Gore planirala da kroz dva zakona, novi Zakon o inovacionoj djelatnosti i Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija – Lex specialis, unaprijedi oblast i podstakne razvoj nacionalnog inovacionog sistema.

Bolja cirkulacija znanja, ideja i kapitala, uz otvorenost ka međunarodnoj sferi, doprinosi razvoju privredne djelatnosti, i dinamičnijoj i otvorenijoj nauci u Crnoj Gori. Sve ovo treba da rezultira i povećanim brojem preduzeća u sektorima visokih i srednjih tehnologija i usluga baziranih na znanju, kao i povećanju radnih mjesta za visoko-kvalifikovanu radnu snagu.

Novim zakonskim uređenjem inovacione djelatnosti u Crnoj Gori, jasnije se definiše nacionalni inovacioni sistem; normiraju se subjekti koji obavljaju inovacionu djelatnost, subjekti koji obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu, utvrđuje se uloga Savjeta za inovacije i osnivanje novog implementacionog tijela - Fonda za inovacije, koji bi u okviru svoje nadležnosti sprovodio programe inovacione djelatnosti i pratio realizaciju aktivnosti i ostvarenje operativnih ciljeva definisanih u Strategiji pametne specijalizacije – S3 i drugim relevantnim nacionalnim strategijama.

Navedeni elementi omogućiće bolju povezanost i razmjenu znanja između subjekata nacionalnog inovacionog sistema.

Razvoj inovacione djelatnosti sa novim kapacitetima predviđenim ovim Zakonom u krajnjem će doprinijeti ukupnom ekonomskom i održivom razvoju Crne Gore, smanjenju nezaposlenosti, povećanju konkurentnosti zemlje, smanjenju uvoza i povećanju izvoza, kao i povećanju bruto domaćeg proizvoda.

Novine koje su definisane nacrtom ovog Zakona u odnosu na važeći Zakon o inovativnoj djelatnosti iz 2016. godine, odnose se na:

- definisanje nacionalnog inovacionog sistema koji čine međusobno povezani subjekti, Vlada Crne Gore, ministarstva i drugi organi državne uprave i lokalne samouprave, Savjet za inovacije, Fond za inovacije, koji podstiču razvoj i finansiraju inovacionu djelatnost, kao i subjekti koji obavljaju inovacionu djelatnost, subjekti koji obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu, investitori u inovacionu djelatnost, i drugi subjekti iz sistema nauke, obrazovanja i privrede, koji doprinose razvoju inovacionih kapaciteta, stvaranju ideja i primjeni inovacija;
- Inovacionu politiku kojom se utvrđuju prioriteti i pravci razvoja inovacione djelatnosti, kroz strategiju pametne specijalizacije i druge strategije i programe;
- klasifikaciju aktivnosti istraživanja i razvoja i pojedini izrazi su definisani, inovirani i usaglašeni sa Fraskati priručnikom (OECD, 2015), Oslo uputstvom, IV izdanje (OECD i Eurostat, 2018), kao i međunarodnim standardima u oblastima istraživanja i inovacija;
- osnivanje Savjeta za inovacije i novog implementacionog tijela – Fonda za inovacije, sa ciljem obezbjeđivanja sredstava za podsticanje inovacione djelatnosti, u skladu sa politikama i strategijama kojima se uređuje oblast inovacija i tehnološkog razvoja u Crnoj Gori;
- mogućnost finansiranja inovacione djelatnosti iz sredstava svih organa državne uprave, lokalne samouprave i Fonda za inovacije.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ovaj Zakon usaglašen je sa:

- Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i njihovih država članica i Crne Gore (SSP), Glava VIII, Politika saradnje, Saradnja u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja, član 112 i

- Acquis Communautaire: UFEU - Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Dio treći, Politika i unutrašnje akcije Unije, glava XIX, Naučna istraživanja, tehnološki razvoj i svemir, član 179-188/ Treaty on the Functioning of the EU, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title XIX, Research and Technological Development and Space, article 179-188, CELEXI: 12012E; 12012E179; 12012E180; 12012E181; 12012E182; 12012E183; 12012E184; 12012E185; 12012E186; 12012E187; 12012E188.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

I. OSNOVNE ODREDBE (od čl. 1 do čl. 12)

U osnovnim odredbama Nacrta zakona, u članu 1 određeno je da se ovim zakonom uređuje organizacija, uslovi, način finansiranja i podsticanja inovacione djelatnosti, kao i druga pitanja od značaja za inovacionu djelatnost, s ciljem unapređenja nacionalnog inovacionog sistema putem razvoja inovacionih kapaciteta i inovacione infrastrukture, za potrebe ekonomskog razvoja Crne Gore.

Članom 2 uređeno je da inovaciona djelatnost podrazumijeva skup aktivnosti države i lokalne samouprave, poslovnog, naučnog, akademskog i civilnog sektora i građana, čiji je cilj modernizacija privrede, razvoj i primjena inovacija proizvoda i procesa, upotreba inovativnih proizvodnih tehnologija, uvođenje novih poslovnih modela i slično, kao i razvoj kapaciteta i infrastrukture za navedene aktivnosti.

U članu 3 utvrđeno je da nacionalni inovacioni sistem čine međusobno povezani subjekti, Vlada Crne Gore, ministarstva i drugi organi državne uprave i lokalne samouprave, Savjet za inovacije, Fond za inovacije, koji podstiču razvoj i finansiraju inovacionu djelatnost, kao i subjekti koji obavljaju inovacionu djelatnost, subjekti koji obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu, investitori u inovacionu djelatnost, i drugi subjekti iz sistema nauke, obrazovanja i privrede, koji doprinose razvoju inovacionih kapaciteta, stvaranju ideja i primjeni inovacija.

Inovaciona politika uređena je članom 4 i obuhvata strategije i programe kojima se utvrđuju pravci razvoja, prioriteti i mjere, za potrebe podsticanja inovacione djelatnosti i unapređenja nacionalnog inovacionog sistema.

Zatim je članom 5 uređeno značenje pojedinih izraza: inovaciona djelatnost, inovacija, inovacija proizvoda, inovacija poslovnog procesa, inovacija poslovnog modela, tehnološka i ne-tehnološka inovacija, inovativna aktivnost, inovativni projekat, inovativni program, istraživanje i eksperimentalni razvoj, pronalazak, transfer tehnologija, program inovacione djelatnosti, subjekti inovacione djelatnosti, inovaciona infrastruktura, inovativni startup, startup, spinof, pronalazač,

inovator, frilenser, savjetodavne usluge, investitor u inovacionu djelatnost, rizični capital i državna pomoć. Ovi izrazi su definisani na osnovu Frascati priručnika (OECD, 2015), Oslo uputstva, IV izdanje (OECD i Eurostat, 2018), kao i međunarodnim standardima u oblastima naučnih istraživanja i inovacija.

Međunarodna klasifikacija aktivnosti istraživanja i razvoja definisana je u okviru Frascati priručnika – Smjernice za prikupljanje podataka i izvještavanje o istraživanju i eksperimentalnom razvoju, koji je objavio OECD 2015. godine.

OSLO uputstvo - Smjernice za prikupljanje, izvještavanje i korišćenje podataka o inovacijama, je međunarodno priznata metodologija za prikupljanje i korišćenje statistike inovacija, i od važnosti je za donosiocima odluka širom svijeta, vezanih za inovacije, kao i za statistiku inovacija. Sadrži definicije osnovnih koncepata inovacija, smjernice za prikupljanje podataka i klasifikaciju statistike inovacija. OSLO uputstvo zajednički objavljuju OECD i Eurostat, a IV izdanje je objavljeno 2018. godine.

U ovom poglavlju članom 6 utvrđena je sloboda i dostupnost obavljanja inovativne djelatnosti svima pod jednakim uslovima, kao i da su u korišćenju podsticajnih mjera po osnovu obavljanja inovacione djelatnosti svi ravnopravni.

Dalje je članom 7 utvrđeno da se inovacionom politikom utvrđuju prioriteti i pravci razvoja inovacione djelatnosti, kroz strategiju pametne specijalizacije i druge strategije i programe kojima se uređuje oblast inovacija.

Članom 8 utvrđeno je da inovativnu djelatnost obavljaju domaća i strana pravna i fizička lica u Crnoj Gori, da pravna lica mogu biti: naučnoistraživačke ustanove, ustanove visokog obrazovanja, privredna društva koja realizuju istraživanje i razvoj, ostala inovativna privredna društva, odnosno djelovi privrednih društava, inovativni startapovi, spinofovi i druga pravna lica, a da fizička lica mogu biti: pronalazači, inovatori, frilenseri i druga fizička lica. Ova pravna i fizička lica mogu da obavljaju inovacionu djelatnost samostalno ili kroz subjekte inovacione infrastrukture, koji mogu biti: naučno-tehnološki parkovi, inovaciono-preduzetnički centri, poslovno-tehnološki inkubatori, centri za transfer tehnologija i drugi subjekti inovacione infrastrukture.

Članom 9 je određeno da inovacije mogu biti: inovacije proizvoda i usluga, inovacija poslovnog procesa ili njihova kombinacija, kao i tehnološke i ne-tehnološke inovacije, i da mora biti novina za pravno lice, za domaće, regionalno ili globalno tržište.

U članu 10 uređeno je da inovativne aktivnosti obuhvataju: istraživanje i razvoj; inženjerstvo, projektovanje, dizajn i druge kreativne aktivnosti; marketing i brendiranje; aktivnosti vezane za kreiranje i zaštitu intelektualne svojine; obrazovanje i obuku zaposlenih za korišćenje inovacija; razvoj softvera i baze podataka; kupovinu, iznajmljivanje ili akviziciju osnovnih sredstava - objekata, specijalizovane opreme, ili sopstvena proizvodnja ovih dobara radi stvaranja inovacija; upravljanje inovacijama, kao i druge aktivnosti za potrebe stvaranja inovacija.

Članom 11 uređeno da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona treba da vrši organ državne uprave nadležan za poslove nauke i inovacija, odnosno Ministarstvo; a članom 12 upotreba rodno osjetljivog jezika.

II. REALIZACIJA INOVACIONE DJELATNOSTI (od čl. 13 do čl. 22)

U članu 13 propisano je da se inovaciona djelatnost koja se finansira iz sredstava državne uprave, lokalne samouprave ili fonda koji podstiče inovacionu djelatnost realizuje kroz inovativne programe i projekte, u skladu sa prioritetima utvrđenim strategijama i programima kojima se reguliše oblast inovacija, ili kroz posebne programe i projekte pravnih i fizičkih lica u Crnoj Gori. Pored toga, uređeno je da bliže uslove i postupak za odobravanje i način korišćenja sredstava za inovacionu djelatnost, propisuje organ uprave, lokalne samouprave koji realizuje program podrške iz budžeta lokalne samouprave, i fond koji podstiče inovacionu djelatnost, u skladu sa pravilima za dodijelu državne pomoći.

Od čl. 14 do čl. 17 propisano je da konkurs za finansiranje inovativnih programa i projekata raspisuje organ državne uprave, organ lokalne samouprave, ili fond koji podstiče inovacionu djelatnost, u skladu sa raspoloživim sredstvima; ocjenu inovativnih programa i projekata koji se finansiraju iz državnog budžeta, odnosno budžeta lokalne samouprave vrše nezavisni eksperti, koje imenuje organ koji realizuje program podrške; da kriterijume za imenovanje eksperata, kao i postupak ocjene programa i projekata propisuje organ koji realizuje program podrške; da se ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze između organa državne uprave, odnosno lokalne samouprave, koji finansira program podrške, i korisnika sredstava za odobrene inovativne programe i projekte; i da se korišćenje prava intelektualne svojine, koje proističe iz rezultata istraživanja na inovativnom programu ili projektu, uređuje ugovorom u skladu s propisima koji regulišu oblast prava intelektualne svojine.

Članom 18 određeno je da Ministarstvo uređuje i vodi bazu podataka za oblast inovacione djelatnosti, kao i da su pravna i fizička lica koja obavljaju ili pružaju podršku za obavljanje inovacione djelatnosti, organi državne uprave i lokalnih samouprava, dužni da dostavljaju Ministarstvu potrebne podatke radi vođenja baze podataka. Pored toga, ovim članom je određeno da dostavljene podatke Ministarstvo obrađuje isključivo za potrebe inovacione djelatnosti, vršenja nadzora i obezbjeđivanja i kontrole sredstava, praćenja i analiziranja stanja u inovacionoj djelatnosti i u statističke svrhe.

Od čl. 19 do čl. 22 uređen je Savjet za inovacije koji osniva Vlada za vršenje poslova predlaganja politika i strategija kojima se uređuje oblast inovacija i tehnološkog razvoja u Crnoj Gori; davanja mišljenja o zakonima i drugim propisima iz oblasti inovacione djelatnosti i iz drugih oblasti, a koji obezbjeđuju opšte uslove za podsticaj inovacione djelatnosti i korišćenje njenih rezultata; praćenja ostvarivanja strategija kojima se uređuje oblast inovacija i tehnološkog razvoja u Crnoj Gori; predlaganja programa od opšteg interesa za tekuću godinu; saradnje sa drugim savjetima.

Pored toga, određeno je da se Savjet imenuje na period od četiri godine, iz reda predstavnika Vlade, organa državne uprave, lokalne samouprave, naučne, akademske i poslovne zajednice, kao i iz reda istaknutih stručnjaka koji daju doprinos u razvoju inovacione djelatnosti, kao i da se aktom o obrazovanju Savjeta utvrđuje broj, bliži sastav, način izbora i razrješenja članova Savjeta i druga pitanja od značaja za rad Savjeta. Zatim je određeno da je rad Savjeta javan i njegova obaveza da svoje zaključke, preporuke i mišljenja učini dostupnim javnosti, kao i da se sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju iz sredstava Ministarstva.

III. SUBJEKTI KOJI OBAVLJAJU INOVACIONU DJELATNOST (od čl. 23 do čl. 25)

U ovom poglavlju, kao subjekti koji obavljaju inovacionu djelatnost utvrđena su pravna lica, druga pravna lica i fizička lica.

U članu 23 propisano je da naučnoistraživačke ustanove, centri izvrsnosti i ustanove visokog obrazovanja mogu biti subjekti inovacione djelatnosti ukoliko obavljaju inovativne aktivnosti, kao i da mogu organizovati posebne organizacione jedinice za realizaciju inovativnih programa ili projekata.

Odredbom člana 24 propisano je da druga pravna lica: privredna društva, inovativni startapovi, spinofovi i druga pravna lica, odnosno djelovi pravnih lica, mogu biti subjekti inovacione djelatnosti ukoliko razvijaju, stavljaju na tržište ili u upotrebu inovacije nastale kao rezultat sopstvenih inovativnih aktivnosti ili inovativnih aktivnosti drugih subjekata.

U članu 25 uređeno je da fizička lica: pronalazači, inovatori, frilenseri i druga fizička lica mogu biti subjekti inovacione djelatnosti ukoliko obavljaju inovativne aktivnosti koje za rezultat imaju kreiranje inovacija.

IV. SUBJEKTI INOVACIONE INFRASTRUKTURE (od čl. 26 do čl. 31)

U ovom poglavlju, u članu 26 uređeno je da kao subjekti inovacione infrastrukture koji obezbjeđuju podršku za realizaciju inovacione djelatnosti mogu biti: naučno-tehnološki park; inovaciono-preduzetnički centar; poslovno-tehnološki inkubator; centar za transfer tehnologija; i drugi subjekti inovacione infrastrukture.

Odredbom člana 27 propisano je da je naučno-tehnološki park subjekt inovacione infrastrukture, osnovan kao privredno društvo, koji obezbjeđuje korišćenje specijalizovanog poslovnog prostora i opreme, stručnih i savjetodavnih usluga inovativnim pravnim i fizičkim licima. Naučno-tehnološki park pruža usluge i sprovodi aktivnosti usmjerene ka umrežavanju akademske zajednice i privrede; stimulisanju i upravljanju transferom znanja i visokih tehnologija; unapređenju internacionalizacije poslovanja i komercijalizacije naučnih istraživanja; stvaranju novih i razvoju postojećih inovativnih privrednih društava; kreiranju i primjeni inovacija zasnovanih na vrhunskim naučnim rezultatima promovišući kulturu inovacija i konkurentnost privrednih društava i institucija baziranih na znanju sa ciljem razvoja privrede i države u cjelini. Pored toga, ovim članom je propisano da korisnik usluga dobija status člana naučno-tehnološkog parka, kao i da se ugovorom uređuju prava i obaveze između naučno-tehnološkog parka i njegovog člana.

Članom 28 uređeno je da je Inovaciono-preduzetnički centar subjekt inovacione infrastrukture, osnovan kao privredno društvo, ili kao dio naučno-tehnološkog parka, koji obezbjeđuje korišćenje specijalizovanog prostora i opreme, stručnih i savjetodavnih usluga, kao i pružanje informaciono-tehničkih obuka inovativnim pravnim i fizičkim licima, kao i preduzetnicima. Aktivnosti inovaciono-preduzetničkog centra su usmjerene na povezivanje sa potencijalnim partnerima za učešće u nacionalnim i međunarodnim programima, projektima i fondovima iz različitih oblasti nauka s ciljem stvaranja novih i razvoja postojećih kompanija baziranih na inovacijama i transferu znanja, za potrebe privrednog razvoja na lokalnom ili regionalnom nivou. Inovaciono-preduzetnički centar je član naučno-tehnološkog parka. Pored toga, propisano je da je inovaciono-preduzetnički centar član naučno-tehnološkog parka, i da se prava i obaveze između inovaciono-preduzetničkog centra i korisnika njegovih usluga, kao i prava i obaveze između inovaciono-preduzetničkog centra i naučno-tehnološkog parka, uređuju ugovorom.

U članu 29 propisano je da je poslovno-tehnološki inkubator subjekt inovacione infrastrukture ukoliko je osnovan kao privredno društvo ili dio pravnog lica čija je osnovna djelatnost stavljanje

na raspolaganje poslovnog prostora, administrativnih, tehničkih, stručnih i savjetodavnih usluga preduzetnicima, subjektima inovacione djelatnosti i ostalim novoosnovanim kompanijama koje se bave inovacijama, razvojem ili primjenom postojećih i novih tehnoloških rješenja sa ciljem podrške privrednom razvoju na lokalnom nivou. Zatim je propisano da se prava i obaveze između poslovno-tehnološkog inkubatora i korisnika njegovih usluga uređuju ugovorom.

Članom 30 uređeno je da je centar za transfer tehnologija subjekt inovacione infrastrukture ukoliko je osnovan u okviru postojećeg pravnog lica, najčešće univerziteta ili naučno-tehnološkog parka, za obavljanje poslova transfera novih tehnologija privrednim društvima, za primjenu inovacija, podsticanja realizacije i komercijalizacije transfera tehnologija, savjetodavnih usluga i pružanja pomoći u zaštiti i korišćenju prava intelektualne svojine.

Odredbom člana 31 propisano je da drugi subjekti mogu pružiti infrastrukturnu podršku ukoliko u okviru svoje djelatnosti pružaju podršku pravnim i fizičkim licima koja obavljaju inovacionu djelatnost.

V. REGISTAR INOVACIONE DJELATNOSTI (čl. 32 i čl. 33)

Članom 32 utvrđeno je da se u Registar inovacione djelatnosti upisuju pravna i fizička lica koja realizuju inovacionu djelatnost i subjekti inovacione infrastrukture. Pored toga, propisano je da bliže uslove za upis subjekata inovacione djelatnosti, postupak za upis, provjeru ispunjenosti uslova i brisanje iz Registra, propisuje Ministarstvo.

U članu 33 propisano je da se Registar vodi u Ministarstvu u elektronskom obliku koji je javno dostupan, kao i da sadržaj Registra, način upisa i brisanje iz Registra propisuje Ministarstvo.

VI. FINANSIRANJE (od čl. 34 do čl. 36)

Finansiranje subjekata inovacione djelatnosti uređeno je članom 34, odnosno da se pravna i fizička lica mogu finansirati iz: sopstvenih prihoda; komercijalizacije inovacija, odnosno prenosom, prodajom ili licenciranjem rezultata svojih inovativnih aktivnosti; fondova rizičnog kapitala; sredstava investitora u inovacionu djelatnost; nacionalnih i međunarodnih programa, projekata i fondova; državnog budžeta; budžeta jedinice lokalne samouprave; Fonda za inovacije; donacija, sponzorstava i legata; i drugih izvora.

Odredbom člana 35 utvrđeno je da prioritet u finansiranju inovativnih programa i projekata koji se realizuju na osnovu međunarodnih programa saradnje, kao i programa od opšteg interesa, može utvrditi Vlada.

U članu 36 uređeno je da podsticajnim mjerama Država može da podstiče pravna i fizička lica da se bave inovacionom djelatnošću, obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu ili ulažu sredstva u inovacionu djelatnost. Ove mjere mogu biti: poreske, carinske i/ili druge olakšice i/ili oslobađanja od plaćanja pripadajućih obaveza; subvencije; garancije; povraćaj opravdanih troškova; i drugi vidovi podsticajnih mjera. Podsticajne mjere se mogu dodjeljivati u skladu sa raspoloživim sredstvima, u skladu sa pravilima za dodjelu državne pomoći.

VII. FOND ZA INOVACIJE (od čl. 37 do 50)

U ovom poglavlju uređuje se Fond za inovacije. U članu 37 propisano je se Fond za inovacije osniva sa ciljem obezbjeđivanja sredstava za podsticanje inovacione djelatnosti u Crnoj Gori, u

skladu sa politikama i strategijama kojima se uređuje oblast inovacija i tehnološkog razvoja u Crnoj Gori, kao i da akt o njegovom osnivanju donosi Vlada.

Članom 38 propisano je da Fond ima status državnog fonda, da je njegov naziv: Fond za inovacije Crne Gore, da je njegov naziv na engleskom jeziku: Innovation Fund of Montenegro, i da je sjedište Fonda u Podgorici.

Odredbom člana 39 propisana je djelatnost Fonda, i to: obezbjeđivanje sredstava za finansiranje programa inovacione djelatnosti i projekata iz nacionalnih, međunarodnih i drugih izvora, radi realizacije inovacione politike u Crnoj Gori; utvrđivanje instrumenata podrške i načina korišćenja sredstava Fonda u cilju sprovođenja inovacione politike; ostvarivanje saradnje sa međunarodnim institucijama i organizacijama, ministarstvima, organima državne uprave i lokalne samouprave, finansijskim institucijama i subjektima iz sistema nauke, inovacija, obrazovanja i privrede, za potrebe finansiranja inovacione djelatnosti i sprovođenja inovacione politike; finansiranje inovativnih programa i projekata; nadzor i praćenje realizacije finansiranih programa i projekata; pružanje finansijske podrške subjektima inovacione infrastrukture; i vrši druge poslove. Pored toga, propisano je da navedenu djelatnost Fond realizuje na način utvrđen statutom i opštim aktima Fonda.

U članu 40 utvrđeno je da je rad Fonda javan i da se njegova javnost rada obezbjeđuje na način utvrđen posebnim zakonom i statutom Fonda.

Finansiranje Fonda je uređeno članom 41, kojim je propisano da Fond stiče sredstva za rad iz: državnog budžeta; nacionalnih i međunarodnih programa, projekata i fondova; prihoda od donacija, legata i sponzorstava; fondova rizičnog kapitala; prodajom udjela ili akcija ili iz dobiti privrednih društava u kojima Fond ima akcije ili udjele; dobiti privrednih društava od projekata koje finansira Fond; i drugih izvora, u skladu sa zakonom. Ovim članom je propisano da sredstva iz državnog budžeta Fond obezbjeđuje na osnovu godišnjeg programa rada.

Članom 42 propisano je da su organi Fonda: Upravni odbor i direktor.

U članu 43 propisano je Fondom upravlja upravni odbor, u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju fonda i statutom Fonda, kao i da ga imenuje i razrješava Vlada, u skladu sa aktom o osnivanju Fonda.

Odredbom člana 44 utvrđena je nadležnost Upravnog odbora, da: donosi statut Fonda; donosi godišnji program rada i finansijski plan Fonda u skladu sa politikama i strategijama kojima se uređuje oblast inovacija i tehnološkog razvoja u Crnoj Gori; imenuje i razrješava direktora Fonda; odlučuje o korišćenju sredstava Fonda; usvaja godišnji izvještaj o radu Fonda i finansijskom poslovanju, sa mišljenjem nezavisnog revizora; podnosi Vladi i organu državne uprave nadležnom za poslove nauke i inovacija godišnji izvještaj o radu Fonda i finansijski izvještaj sa mišljenjem nezavisnog revizora; donosi opšta akta Fonda; i odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom Fonda. Zatim je propisano da se broj članova, sastav, trajanje mandata, prestanak mandata i druga pitanja od značaja za rad Upravnog odbora Fonda uređuju aktom o osnivanju Fonda.

Članom 45 propisano je da radom Fonda rukovodi direktor, kojeg imenuje Upravni odbor na pet godina na osnovu konkursa.

U članu 46 utvrđena je nadležnost Direktora Fonda, i to da: predstavlja, rukovodi i organizuje rad Fonda i odgovara za zakonitost rada Fonda; izvršava odluke Upravnog odbora Fonda; predlaže Upravnom odboru akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda i druga akta Fonda; odlučuje o ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti iz rada i po osnovu rada zaposlenih u Fondu, u skladu sa zakonom; vrši i druge poslove utvrđene ovim zakonom, aktom o osnivanju i statutom Fonda. Zatim je propisano da prestanak mandata i druga pitanja od značaja za rad direktora Fonda uređuju se aktom o osnivanju Fonda.

Članom 47 propisano je da Fond organizuje stručnu službu za potrebe obavljanja administrativno-stručnih poslova, kao i da se na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Fondu primjenjuju opšti propisi o radu.

Odredbom člana 48 propisano je da Fond ima statut, kojim se uređuje: naziv i sjedište Fonda, djelatnost Fonda, djelokrug rada Upravnog odbora i Direktora Fonda, postupak razrješenja Upravnog odbora i Direktora, način odlučivanja Upravnog odbora Fonda i druga pitanja od značaja za rad Fonda, kao i da na statut saglasnost daje Vlada.

U članu 49 utvrđeno je da nadzor nad zakonitošću rada Fonda vrši Ministarstvo.

Članom 50 uređeno je da Vlada obezbjeđuje prostorne, tehničke i druge uslove za rad Fonda.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (od čl. 51 do čl. 56)

Odredbom člana 51 propisano je da će se Savjet za inovacije obrazovati u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i da će do obrazovanja ovog Savjeta, funkciju Savjeta obavljati dosadašnji Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju. Zatim je propisano da će danom konstituisanja Savjeta za inovacije prestatu mandat članova Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju imenovanih u skladu sa Odlukom o njegovom osnivanju („Službeni list CG”, broj 56/19).

U članu 52 propisan je rok od godinu dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona, za donošenje propisa za sprovođenje zakona.

Članom 53 propisano je da će se akt o osnivanju Fonda donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbom člana 54 utvrđen je rok od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, u kojem su pravna lica koja su na dan stupanja na snagu ovog zakona upisana u Registar inovativnih organizacija, dužna da Ministarstvu dostave zahtjev za upis u Registar inovacione djelatnosti.

U članu 55 propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o inovativnoj djelatnosti („Službeni list CG”, broj 42/16).

Članom 56 utvrđeno je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za realizaciju inovativnih programa i projekata iz državnog budžeta i izdvajanje na godišnjem nivou, utvrdiće se na osnovu procjene fiskalnog uticaja u RIA obrascu.

Za finansiranje rada Fonda za inovacije iz državnog budžeta i izdvajanje na godišnjem nivou, utvrdiće se na osnovu procjene fiskalnog uticaja u RIA obrascu.

VI. RAZLOZI HITNOSTI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Ne postoje razlozi za donošenje Zakona po skraćenom postupku.